یادداشت

طرحی با امید رایگان‌شدن هزینه برق

زهرا مهرادفر: تولید و توزیع برق در زندگی امروز امری بسیار مهم و حائز اهمیت است. در کنار این دو، آنچه بیش از سایر نکات به چشم می‌خورد، مهم مصرف این انرژی است که جایگاه ویژه‌ای دارد و باید به تناسب تولید و مصرف بسیار دقت داشت. در هر شرایطی باید بین تولید و مصرف توازن ایجاد کرد که در فصول گرما گاهی این دو باهم همخوانی ندارد و مصرف به اوج خود می‌رسد و همواره باید برای متعادل کردن این مسئله، راهی یافت. اکنون برای متوازن‌کردن تولید و مصرف طرحی با عنوان طرح امید به اجرا درآمده است. امروزه آن‌چنان ارکان حیاتی یک جامعه وابسته به نیروی برق شده است که حتی تصور زندگی بدون برق برای انسان مشکل است. دستیابی به انرژی برق از مهم‌ترین ارکان در جامعه بشری شده و تحولات عظیم اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را در جهان ایجاد کرده است. شاید آنچه بیش از خود برق اهمیت داشت و اهمیت برق را چندین برابر کرد، پیدایش وسایلی بود که قوای محرکه خود را از نیروی برق دریافت می‌کردند و باعث بالابردن سطح رفاه و کیفیت زندگی انسان‌ها در جامعه می‌شدند. به جرئت می‌توان گفت بیشترین حجم وسایل زندگی در جامعه امروز را وسایل برقی تشکیل می‌دهند. عمده این وسایل در زندگی انسان‌ها نقش مبدل نیروی برق به نیروی مکانیکی، حرارتی، سرمایش و... را بر عهده دارند. به عبارت بهتر می‌توان گفت رشد یک جامعه در شاخه‌های مختلف اعم از اقتصادی، فرهنگی، رفاهی و اجتماعی و... را می‌توان با سرانه مصرف انرژی برق و چگونگی و میزان مصرف آن در بخش‌های مولد مورد سنجش و ارزیابی قرار داد.

بنابراین متناسب با توسعه تکنولوژی و ارتقای سطح زندگی مردم، مصرف انرژی الکتریکی به‌عنوان نیروی محرکه چرخ عظیم خدمات صنعتی و رفاهی رو به فزونی بوده است. قابلیت کنترل بهتر، قادربودن به انجام هر کاری در بخش‌های مختلف صنعت، کشاورزی، تجارت، مخابرات، حمل‌ونقل و خانگی و همچنین همواره و با سرعت زیاد دردسترس‌بودن، سهولت استفاده و نیز این ویژگی انرژی الکتریکی که قابل مصرف، تولید و بهره‌برداری به‌صورت خودکار و اتوماتیک است، باعث شده که این انرژی در مقایسه با سایر انواع انرژی، مورد توجه بیشتر واقع شده و به‌طور وسیعی برای انواع کاربردهای خدماتی، صنعتی و رفاهی استفاده شود. امروزه نسل بشر برای تولید انرژی الکتریکی مورد نیاز خود به منابع مختلفی روی آورده است که با عنایت به اتمام‌پذیری و آلایندگی منابع فسیلی انرژی‌های تجدیدپذیر از اهمیت زیادی برخوردار شده‌اند. در طرح امید، هیئت دولت در دوم شهریور ۹۹ به پیشنهاد وزارت نیرو و به استناد قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، این وزارت را مجاز کرد تا صورتحساب برق مشترکان خانگی کم‌مصرف با الگوی تعیین‌شده در جدول پیوست را با تخفیف صددرصدی محاسبه کند، هزینه مشترکین کم‌مصرف رایگان خواهد بود، مشترکین خوش‌مصرف مشمول تخفیف خواهند شد و مشترکین پرمصرف از دوره‌های آموزشی بهره‌مند خواهند شد. هدف این طرح کاهش رفاه خانوار نیست بلکه در نظر دارد با آموزش و آگاه‌سازی، رفتار مصرفی مشترکان را اصلاح کند.

جامعه هدف طرح برق امید همه مشترکان خانگی را شامل می‌شود. ۲۹ میلیون مشترک خانگی در کشور وجود دارد که حدود ۳۰ درصد از آنها براساس اطلاعات ثبت‌شده در سال‌های ۹۷ و ۹۸، مشمول این طرح خواهند شد (۵ میلیون و ۵۰۰ هزار مشترک) و ضمن آنکه سایر مشترکان نیز می‌توانند با کاهش مصرف خود مشمول تخفیف‌های صددرصدی بهای برق شوند. در ماه‌های گرم برای مناطق عادی صد کیلووات و برای ماه‌های غیرگرم الگو ۸۰ کیلووات‌ساعت خواهد بود، برای مناطق گرم الگو ۴۰۰ کیلووات‌ساعت خواهد بود با توجه به اینکه این طرح از سال جاری اجرا خواهد شد، انتظار می‌رود با اطلاع‌رسانی‌های گسترده، مشترکان بیشتری به این جرگه بپیوندند؛ چراکه ظرفیت‌های خوبی برای مصرف بهینه در بخش خانگی وجود دارد. هدف این طرح کاهش رفاه خانوار نیست بلکه در نظر دارد با آموزش و آگاه‌سازی، رفتار مصرفی مشترکان را اصلاح کند برای مثال دقت مشترکان را در نحوه استفاده از وسایل برقی و همین‌طور خرید وسایل برقی افزایش دهد. اگر بتوان مصرف برق بخش خانگی را بهینه کرد و آن را در حد استانداردها کاهش داد، می‌توان برق کاهش‌یافته در این بخش را به بخش‌های مولد تزریق و باعث رونق بیشتر اقتصادی و ایجاد اشتغال شد. برای همه مشترکان و به‌ویژه مشترکان پرمصرف امکان خرید و نصب پنل‌های خورشیدی کوچک با تسهیلات مناسب فراهم می‌شود که پنل خرید و هزینه آن را به‌صورت اقساط بپردازند. هزینه این پنل‌ها که حتی قابل نصب روی کولرهای آبی بوده و ظرفیت تولید ۴۰۰ تا ۵۰۰ وات برق را خواهند داشت، در حدود ۵ میلیون تومان است که به‌زودی درخصوص نحوه بهره‌گیری از این امکان، اطلاع‌رسانی خواهد شد.

«شرق» سخنان رئیس کل بانک مرکزی درباره کنترل ابرتورم را بررسی می‌کند

پشت پیچ تند تورم

لیلا مرگن: عبدالناصر همتی رئیس‌کل بانک مرکزی در برنامه‌ای تلویزیونی اعلام کرده است که ابرتورم را کنترل کرده‌ایم. این در حالی است که جامعه با نوسانات شدید قیمت‌ها در سال جاری مواجه بوده و نرخ اقلام خوراکی افزایشی چندباره داشته است. نرخ تورم هدف‌گذاری‌شده توسط بانک مرکزی که عدد ۲۲ درصد بوده نیز امسال محقق نشده است. پس چگونه ابرتورم کنترل شده است؟ کارشناسان اقتصادی بر این باورند که اقتصاد ایران پشت پیچ تورم مانده است. از آنجا که تعریف مشترکی از ابرتورم وجود ندارد، کارشناسان نظرات متفاوتی درباره اینکه آیا خطر ابرتورم را پشت‌سر گذاشته‌ایم یا نه ارائه می‌دهند اما همه بر این باورند که ریشه بخشی از مشکلات در خارج از مرزهاست که باید برای آن فکری اساسی کرد.

کنترل ابرتورم ساده نیست

محمدمهدی بهکیش
عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی

مسئله ابرتورم بستگی به تعریفی دارد که از آن ارائه می‌شود. تا جایی که من می‌دانم تعریف روشنی از ابرتورم در جامعه‌ای مثل ما وجود ندارد. در اروپا و آمریکا و کشورهای با یک یا دو درصد تورم، ارقامی مشابه کشور ما ابرتورم به حساب می‌آید اما در ایران چنین تعریفی وجود ندارد. البته در ایران تورم بالایی داریم و منکر این مسئله نیستم. اعتقاد دارم تورم یک مسئله پولی است اما این مسئله پولی در شرایط پیچیده‌ای که ما هستیم و با توجه به حجم نقدینگی‌ای که ما داریم، تعریف ساده‌ای ندارد. رئیس بانک مرکزی در سخنانش به عوامل دیگری مثل شوک عرضه اشاره می‌کند. شوک عرضه ناشی از شرایط سیاسی است. وقتی به تعبیر همتی حتی برای خرید واکسن نمی‌توان پول جابه‌جا کرد، معلوم است که برای واردات کالاهای دیگر حتی اگر پول داشته باشیم، مشکل بسیار زیاد است. به‌خصوص که تسعیر هر ارز به ارز مورد نیاز ما از مسیر دلار می‌گذرد و این کار را بسیار پیچیده‌تر کرده است. طبیعی است که چون اقتصاد ما بسیار نفتی بوده، بخش عمده‌ای از واردات ما متکی بر نفت است. حالا که شاید ۱۰ درصد شرایط عادی، نفت صادر می‌شود و پول آن نیز منتقل نمی‌شود، ما شوک‌های عرضه بسیار شدیدی خواهیم داشت. این شوک‌ها تنها از شرایط عادی داخلی منتج نمی‌شود. در این شرایط پیچیده که بخشی از آن داخلی و ناشی از سیاست‌گذاری نادرست است و بخشی دیگر از شرایط خارجی است و بنابراین مسائل داخلی و خارجی نیز به هم مرتبط هستند، نمی‌توان شرایط بین‌المللی حاکم را از شرایط اقتصادی و سیاسی داخلی جدا کرد. پدیده‌ای از مجموعه عوامل داخلی و خارجی به وجود آمده است که بسیاری از اینها تحت کنترل دولت هم نیست. نمی‌خواهم بگویم دولت تقصیری ندارد اما همه سیاست‌گذاران در شرایطی کار می‌کنند که این شرایط از یک‌سو قابل کنترل دقیق نیست اما از سوی دیگر نمی‌دانم سیاست‌مداران چگونه در شرایطی که می‌دانند نمی‌توانند به‌درستی سیاست‌گذاری کنند، تصمیم می‌گیرند. همیشه گفته‌ام که ما تا شرایط بین‌المللی را سامان ندهیم، بسیاری از مشکلات داخل را هم نمی‌توانیم به‌درستی حل کنیم. این شرایط به نظر من نحوه نگاه متفاوت به مدیریت اقتصاد کشور را می‌خواهد. ما باید یادمان باشد که در قرن ۱۹ زندگی نمی‌کنیم. در قرن ۲۱ هیچ کشوری به تنهایی بدون ارتباط راحت با کشورهای دیگر نمی‌تواند زندگی مناسب داشته باشد. قطعا اشتغال و درآمد هم نمی‌توان ایجاد کرد. ما مقداری از درک شرایط موجود دور شده‌ایم. امروز هیچ کشوری وجود ندارد که همه نیازهایش را حتی اگر از نظر فنی بتواند، خودش تأمین کند. ابرتورم هم یکی از متغیرهای اقتصادی است که به دلیل مجموعه شرایط حاکم بر ما شده است و کنترلش به این سادگی نیست. البته می‌شود رکود بیشتری به اقتصاد تحمیل کرد و تورم را کاهش داد ولی باید بدانیم که با سیاست‌های خیلی کوتاه‌مدت و موضعی، مسائل ساختاری کشور را نمی‌توان حل کرد.

تورم هدف‌گذاری‌شده و ابرتورم محقق نمی‌شود

هادی حق‌شناس
کارشناس اقتصادی

چند شاخص نشان‌دهنده این است که به احتمال قریب به یقین، تورم پایان سال جاری حداکثر همان ۳۰ درصد باشد. البته تورم هدف‌گذاری‌شده ۲۰ تا ۲۲ درصد بانک مرکزی تحقق نمی‌یابد؛ اما ابرتورم هم تحقق نمی‌یابد. ابرتورم در اقتصاد به مفهوم تورم سه‌رقمی است. یقینا هیچ‌گاه اقتصاد ایران در سال‌های بعد از انقلاب دچار ابرتورم نشده و امسال نیز نخواهد شد. تورم ماهانه کشور در مهرماه هفت درصد بود و تورم ماهانه در آبان ۱.۸ درصد کمتر شد. علت اینکه تورم مهرماه بیشتر بود و تورم آبان نیز از منظر نقطه به نقطه افزایش یافت و به ۴۶.۲ درصد رسید، عمدتا به تغییر قیمت محصولات خوراکی بازمی‌گشت، وگرنه در بخش محصولات غیرخوراکی یا کالاهای بادوام مثل خودرو یا مسکن یا اقلامی از این دست، در بازار نه‌تنها به ثبات رسیدیم، بلکه سیر اگر کاهشی نباشد افزایشی هم نیست. بنابراین با توجه به تورم‌های نقطه به نقطه، ماهانه و میانگین پیش‌بینی می‌شود در پایان سال تورم بیش از ۳۰ درصد نداشته باشیم. در کنار این باید دو موضوع دیگر را اضافه کرد. این انتظار شکل گرفته است که ماه‌های پایانی کرونا را می‌گذرانیم یا به احتمال زیاد امید به دسترسی به واکسن افزایش یافته است. هرچه بیشتر زندگی مردم به روال عادی بازگردد، یعنی از این محدودیت‌های شدید کرونایی خارج شویم و کسب‌وکارها به رونق برسد، در کاهش تورم اثرگذار است. اول بهمن رئیس‌جمهور منتخب آمریکا مستقر می‌شود و دو ماه تا پایان سال می‌ماند. در این دو ماه، اگر تحریم‌ها لغو شود، این هم اثر مثبتی بر کاهش میزان تورم دارد. بنابراین تا پایان سال دچار ابرتورم نمی‌شویم. برای بحث درباره ابرتورم باید به سه شاخص تورم ماهانه، میانگین و نقطه به نقطه و هم دو تکانه‌ای که اقتصاد ایران را به چنین نقطه‌ای رسانده است، توجه کنیم. علائم آن دو تکانه نشان می‌دهد که شاید در آینده این شرایط را نداشته باشیم. با حذف دو تکانه تحریم و کرونا یا کمرنگ‌شدن آن در اقتصاد ایران، اثرگذاری این دو عامل روی کسری بودجه کاهش می‌یابد. گفته می‌شود امسال نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داشته باشیم یا سال آینده مشابه چنین عددی کسری بودجه وجود داشته باشد. اگر سال آینده فقط و فقط ۱۰ میلیارد دلار صادرات نفت و فراورده‌های نفتی داشته باشیم، با قیمت ارز نیمایی کسری بودجه جبران می‌شود. البته اگر این دو تکانه حذف نشود، وضعیت سال جاری را در سال آینده هم خواهیم داشت. آثار تحریم و کرونا تقریبا در اقتصاد ایران تخلیه شده است.

سایه ابرتورم از اقتصاد ایران دور نیست

محمدرضا عبداللهی
پژوهشگر اقتصادی

برای بررسی اظهارات رئیس کل بانک مرکزی باید مسئله عملکرد کل‌های پولی در سال ۹۹ را بررسی کنیم. بانک مرکزی ابتدای امسال نرخ هدف ۲۲ درصد را برای تورم در نظر گرفت که به احتمال زیاد محقق نمی‌شود؛ زیرا در حال حاضر نرخ تورم نقطه به نقطه بیشتر از عددی است که رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرده است. هدف‌گذاری نرخ تورم در همه جای دنیا معمول است و این اقدام از سوی بانک مرکزی را به فال نیک می‌گیریم؛ اما سیاست‌گذاری هم باید به نحوی باشد که هدف تعیین‌شده محقق شود.

ابرتورم از کانال رشد بی‌حساب‌وکتاب کسری بودجه دولت و پولی‌شدن آن خیلی سریع در هر دولتی رخ می‌دهد. کسری بودجه امسال دولت بر اساس برخی برآوردها، تا صد هزار میلیارد تومان هم می‌رسد. برآوردهای اولیه کسری بودجه ۱۴۰۰ هم نشان می‌دهد که ۱۵۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داریم. این رقم باعث حدود ۳۰ درصد افزایش پایه پولی می‌شود و با فرض ثابت نگه‌داشتن ضریب فزاینده نقدینگی و رشد کم اقتصادی در سال بعد، تورمی مازاد بر تورم اقتصاد ایجاد خواهد شد. بنابراین تحقق تورم‌های بالای ۵۰ درصد که اصطلاح ابرتورم برای آن اطلاق می‌شود، با توجه به کسری بودجه سال آینده، چیز دوردستی برای ایران نیست. عملکرد شش یا هفت‌ماهه اول اقتصاد ایران روی متغیرهای پولی اقتصاد نشان می‌دهد که پایه پولی و نقدینگی رشد درخور توجهی داشته‌اند. برای مثال، رشد پول که از پاییز ۹۸ آغاز شده بود، در ۹۹ شدت گرفت و در بازه یک‌ساله شهریور ۹۹ نسبت به مدت مشابه ۹۸، نقدینگی ۳۶ درصد و رشد پایه پولی ۸۰ رصد رشد یافت که نشانه افزایش شایان توجه انتظارات تورمی و نرخ بهره حقیقی است. مسئله دیگر این است که صرف‌نظر از میزان رشد نقدینگی و پایه پولی، رشد پول و افزایش سهم نقدینگی در یک سال گذشته قدرت تورم‌زایی نقدینگی را به‌شدت افزایش داده است. بر اساس برخی تحلیل‌ها، با توجه به وضعیت سیاست خارجی کشور و تعدیل انتظارات تورمی ناشی از آن، می‌توان امید داشت که افزایش درخورتوجه قیمت‌ها را نداشته باشیم و خطر تورم از اقتصاد ایران دور شده باشد؛ اما به نظر می‌آید این بیشتر یک خوش‌بینی نسبت به وضعیت تورم است. مطمئنا اکثر اقتصاددان‌ها بر این توافق دارند که تا زمانی که رشد کل‌های پولی کنترل نشود، عبور از پیچ تورم را نمی‌توان پذیرفت. رشد کل‌های پولی افزایش درخورتوجهی در سال ۹۹ داشته است و با توجه به کسری بودجه فعلی و بودجه ۱۴۰۰، همچنان ابرتورم خطر بسیار نزدیک به اقتصاد ایران می‌تواند باشد.

تورم سال آینده به تصویب بودجه بستگی دارد

علی قنبری
کارشناس اقتصادی

حرف رئیس‌کل بانک مرکزی درباره گذر از پیک تورم را باور نمی‌کنم. کالاهای اساسی به‌طرز سرسام‌آوری افزایش قیمت داشته و نرخ تورم بالای ۵۰ درصد است. به همین راحتی نمی‌شود گفت که قیمت‌ها دیگر افزایش نمی‌یابد و از ابرتورم گذشته‌ایم. قیمت کالاها فقط به مسائل اقتصادی بستگی ندارد و به مسائل سیاسی، حوادث کشور و تحرکات اطراف هم بستگی دارد. همه‌چیز بستگی به شرایط آینده، ثبات اقتصادی و نوسانات اقتصادی دارد. هدف‌گذاری بانک مرکزی این بود که تورم امسال حدود ۲۲ درصد باشد اما فکر می‌کنم تورم سال ۹۹ بالاتر از ۴۰ درصد است و در واقع درگیر ابرتورم هستیم و در شرایط ابرتورمی به سر می‌بریم. تورم‌های سه‌رقمی در اقتصاد تورم‌های حاد نامیده می‌شود و وضعیت شکنندگی اقتصاد را در پی خواهد داشت. با توجه به بودجه‌ای که برای سال آینده پیش‌بینی شده است، نرخ تورم سال آینده خیلی بیشتر هم خواهد شد و به حدود ۵۰ درصد خواهد رسید. اگر ما به برجام برگردیم و آمریکا نسبت به محدودیت‌هایی که ایجاد کرده است، کوتاه بیاید ممکن است تورم ۱۴۰۰ در محدوده ۲۰ تا ۲۲ درصد قرار گیرد اما بعضی افراد به دنبال وخیم‌ترشدن اوضاع ما در منطقه هستند و می‌خواهند رابطه با آمریکا را به هم بزنند و به برجام باز نگردند. اگر آنها به هدفشان برسند، به سمت ابرتورم حرکت می‌کنیم. ضمن آنکه وضعیت تورم به بودجه نیز بستگی دارد. بودجه هنوز تصویب نشده است. باید در مجلس چکش بخورد و با توجه به واقعیت‌های کشور بودجه بسته شود. با این میزانی که نرخ دلار را در بودجه دیده‌اند، نرخ هر بشکه و میزان فروش دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه‌ای در روز برای نفت و میعانات نفتی دیده‌اند؛ فروش اوراق مشارکت و صکوک پیش‌بینی کرده‌اند، فکر می‌کنم اگر با این فضا بدون تغییرات بودجه ببندند، سال آینده تورم بالای ۵۰ درصد خواهد بود. متأسفانه مجلس هم خیلی کار کارشناسی نمی‌کند و فقط شعار می‌دهد. احتمال این وجود دارد که مجلس برای اینکه بگوید کاری کرده است، بودجه را رد کند. خیلی به مجلس امیدوار نیستم. اگر مجلس بودجه را رد کند، ممکن است یک‌دوازدهم تصویبش کند؛ زیرا احتمال می‌دهند رئیس‌جمهور بعدی از خودشان باشد. این شکل از بودجه‌نویسی نیز روی تورم تأثیر دارد زیرا باید دید چه اقلامی در بودجه می‌بینند. مالیات، هزینه نفت و... چقدر است و نرخ دلار چگونه خواهد بود. وقتی وضعیت بودجه معلوم شود، اوضاع تورم هم روشن خواهد شد اما ما از پیچ تورم عبور نکرده‌ایم.

توجه به تحقیق، توسعه و نیروی کار نوآور، ضرورت ترمیم اقتصاد

بیتا کریمی*: جهان به واسطه همه‌گیری ویروس کرونا در شرایط عدم اطمینان و سختی از نظر بهداشتی و اقتصادی ایستاده است و نمی‌داند چه در پیش‌رو دارد. درحال‌حاضر برخی از شرکت‌ها در گوشه‌های مختلف جهان اقداماتی برای بهبود شرایط انجام داده‌اند و مجدانه تلاش می‌کنند با ساخت واکسن این بیماری، افق روشنی به مردم دنیا ارائه دهند؛ اما در کنار تلاش برای حفظ سلامت، نباید از وضعیت اقتصادی آینده غافل شد. بهبودی از عقب‌ماندگی‌های اقتصادی ناشی از این همه‌گیری، نیاز به همکاری نزدیک بین بخش‌های دولتی و خصوصی دارد و باید با عزم راسخ به سمت تغییرات اقتصادی ساختاری مثبت رفت و به سرمایه‌گذاری در آینده ادامه داد. خوشبختانه تحول دیجیتال در بسیاری از جنبه‌های زندگی شغلی و شخصی تسریع شده است؛ زیرا افراد با کار و آموزش از راه دور سازگار شده‌اند، تجارت الکترونیکی در حال رونق است و افراد بیشتر از طریق اینترنت به فعالیت‌های تفریحی خود می‌پردازند. بنابراین رویکرد دیجیتال‌سازی از نظر نحوه ارائه خدمات توسعه خواهد یافت و مشاغل ارائه‌دهنده این خدمات از نظر رقابت بیشتر مورد چالش قرار می‌گیرند که در نهایت منجر به بهبود بهره‌وری خواهد شد. در میان بازیگران اقتصاد، بخش خصوصی نقش مهمی در ایجاد اشتغال و درآمد مردم از طریق نوآوری مداوم که محصولات و خدمات جدیدی را به بازار عرضه می‌کند، ایفا می‌کند؛ اما در زمان عدم اطمینان اقتصادی، این چالشی برای بسیاری از این مشاغل است و باعث احتیاط بیشتر نسبت به هرگونه سرمایه‌گذاری برای نوآوری و تحقیق و توسعه که کاملا ضروری نباشد، می‌شود. بخش خصوصی درحال‌حاضر با این چالش روبه‌رو شده و نقش بخش دولتی برای حمایت از آنها بسیار برجسته‌تر شده است. سیاست‌گذاران باید تلاش کنند تا بلاتکلیفی‌های موجود را برطرف کنند؛ زیرا درحال‌حاضر بخش خصوصی بسیاری از فعالیت‌های مرتبط با تحقیق و توسعه خود را متوقف کرده که در آینده نزدیک به تسریع جبران عقب‌ماندگی‌های اقتصادی گذشته صدمه خواهد زد.

از سوی دیگر، طبق اعلام سازمان بین‌المللی کار (ILO) جوانان به‌ویژه از این شرایط بحرانی بیشتر آسیب دیده و در یافتن کار مناسب با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند. حل این معضل، همکاری مشترک رهبران بخش‌های دولتی و خصوصی را می‌طلبد. البته بسیاری از فعالان بخش خصوصی مشاغل مورد نیاز خود را ایجاد خواهند کرد؛ اما در طول شرایط عدم اطمینان اقتصادی، به کمک دولت نیاز خواهند داشت. مهم این است که مشاغل تمام تلاش خود را به کار گیرند تا درها به روی متقاضیان کار با سواد دیجیتالی که مشتاق پیوستن به بازار کار هستند، باز شوند. استفاده از رایانش ابری، اتوماسیون بیشتر و هوش مصنوعی باعث افزایش انعطاف‌پذیری زنجیره‌های تأمین می‌شود و مشاغل قابلیت‌های ترکیبی از انعطاف‌پذیری و چابکی در حل معضلات آتی اقتصادی را خواهند داشت. به هر سو، این بحران تغییرات بزرگی را ایجاد خواهد کرد؛ برخی مشاغل در صنایع مختلف با اصلاح، بازسازی یا حذف مواجه خواهند شد، ولی چابکی، مقیاس‌پذیری و اتوماسیون کلیدواژه‌های این دوره جدید از تجارت خواهند بود و کسانی که از اکنون این قابلیت‌ها را پرورش دهند، برنده خواهند شد. واضح است که این بحران بسیاری از تلاش‌های پیشین برای رشد اقتصادی و بهبود وضعیت کسب‌وکارها را بی‌ثمر خواهد کرد؛ اما مردم جهان بعد از این دوره به‌عنوان یک جامعه جهانی قوی‌تر، عاقل‌تر و پیوسته‌تر ظاهر خواهند شد، انعطاف‌پذیری پیشتاز هر استراتژی خواهد بود و این چابکی بخش خصوصی و دولتی است که رقابت را تضمین کرده و توانایی پاسخ‌گویی به موارد غیرمنتظره را خواهد داشت.

*کارشناس ارشد اقتصاد فناوری اطلاعات

گزارش روز

مرکز پژوهش‌های مجلس تشریح کرد

بررسی عملکرد قانون بودجه و عملکرد مالی دولت در سال ۱۳۹۸

• مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به بررسی عملکرد قانون بودجه و عملکرد مالی دولت در سال ۱۳۹۸ پرداخت.

به گزارش خبرگزاری مهر، دفتر مطالعات مالی عمومی و توسعه مدیریت مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی با عنوان «بررسی عملکرد قانون بودجه و عملکرد مالی دولت در سال ۱۳۹۸» آورده است: بودجه سال ۱۳۹۸ با بیش‌برآوردی منابع حاصل از صادرات نفت و فراورده‌های نفتی، با رقم ۴۴۸ هزار میلیارد تومان به تصویب رسید. مطابق پیش‌بینی‌های کارشناسان، تنها ۳۱۷ هزار میلیارد تومان از این منابع در عمل تحقق یافت و دولت با کسری بودجه‌ای در حدود ۱۳۱ هزار میلیارد تومان مواجه شد (این رقم بدون احتساب ۴۴ هزار میلیارد تومان اوراق منتشرشده براساس مجوزهای قانون بودجه ۱۳۹۸ است که در ادبیات اقتصادی، جزئی از کسری بودجه محسوب می‌شود. به عبارتی مجموع کسری بودجه سال ۱۳۹۸، ۱۷۵ هزار میلیارد تومان است که ۴۴ هزار میلیارد تومان آن با مجوز خود قانون بودجه با انتشار اوراق مالی اسلامی پوشش داده شده است). با ورود شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه‌گانه به موضوع، در ابتدا مقرر شد مصارف بودجه به میزان ۶۲ هزار میلیارد تومان کاهش و منابع بودجه با استفاده از راهکارهایی مانند برداشت از صندوق توسعه ملی، انتشار اوراق مالی، فروش دارایی‌ها و منابع بند «ج» تبصره «۱» قانون بودجه ۱۳۹۸، به میزان ۵/۷۶ هزار میلیارد تومان افزایش یابد. بااین‌حال در پایان سال ۱۳۹۸، این شورا با افزایش سقف برداشت از صندوق توسعه ملی، مجوزهای مازاد بر منابع بودجه ۱۳۹۸ را تا رقم ۱۰۸ هزار میلیارد تومان افزایش داد. به دلیل صدور مجوزهای درخورتوجه خارج از قانون بودجه سال ۱۳۹۸، بررسی «عملکرد قانون بودجه» در سال ۱۳۹۸ در مقایسه با بررسی «عملکرد مالی دولت» در سال ۱۳۹۸ متفاوت است.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره عملکرد مالی دولت در سال ۹۸ می‌افزاید: از مجموع منابع مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۸، تنها ۷۰ درصد محقق شده‌اند که همین مسئله ورود شورای عالی هماهنگی اقتصادی و صدور مجوزهایی خارج از بودجه را در پی داشته است؛ ضمن آنکه با احتساب مجوزهای خارج از بودجه، عملکرد منابع و مصارف حدودا برابر با ۹۴ درصد میزان مصوب بوده است. این درصد بالای تحقق با وجود کاهش شدید درآمدهای نفتی، ناشی از سهم بالای استقراض (انتشار اوراق مالی اسلامی و استفاده از منابع صندوق توسعه ملی) است که حدود ۴۰ درصد منابع را شامل می‌شود.

براساس این گزارش تحقق نسبتا بالای مصارف بودجه سال ۱۳۹۸ در حالی است که مطابق مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، مقرر شده بود ۶۲ هزار میلیارد تومان از کسری بودجه سال ۱۳۹۸، از طریق کاهش مصارف بودجه تأمین شود. مطابق محاسبات گزارش، در بهترین حالت حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان از سقف مصارف کاسته شده است.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تصریح می‌کند که عملکرد درآمدهای دولت در سال ۱۳۹۸ برابر با ۹۱ درصد میزان مصوب بوده است. این درآمدها در مقایسه با سال قبل به میزان ۱۸ درصد رشد داشته است. سهم درآمدهای مالیاتی از کل منابع وصولی دولت در سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۳۲ درصد است که در مقایسه با سال ۱۳۹۷ حدود ۳۰ درصد رشد داشته است. مقایسه این رشد با نرخ تورم، بیان‌کننده افزایش‌نداشتن (و حتی کاهش) درآمدهای مالیاتی حقیقی کشور است.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان کرمان
(سهامی خاص)

نوبت دوم

فراخوان آگهی ارزیابی کیفی(۲۷-۹۹)

جهت برگزاری مناقصه تهیه مصالح و اجرای حدود ۶/۵کیلومتر خط تغذیه و ۴۰۹کیلومتر شبکه توزیع به همراه نصب ۷عددایستگاه TBS و ۳عدد ایستگاه CPS جهت فاز چهارم و باقیمانده فاز دوم جیرفت

شرکت گاز استان کرمان در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی (جهت برگزاری مناقصه تهیه مصالح و اجرای حدود ۶/۵کیلومتر خط تغذیه و ۴۰۹کیلومتر شبکه توزیع به همراه نصب ۷عددایستگاه TBS و ۳عدد ایستگاه CPS جهت فاز چهارم و باقیمانده فاز دوم جیرفت) به شماره ۲۰۹۹۰۹۳۱۶۴۰۰۰۰۳۰ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد لازم است مناقصه گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۹۹/۹/۱۸ می باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران ارسال خواهد شد.

مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: ۹۹/۹/۲۶ **مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی :** ۹۹/۱۰/۱۰

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار: شرکت گاز استان کرمان واقع در بلوار ۲۲ بهمن - حد فاصل سه راه ادیب با چهار راه شعبانیه **شماره تماس:** ۳۱۳۲۶۰۰۰-۰۳۴ **شماره فکس:** ۳۳۲۳۹۶۶۱-۰۳۴

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت نجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴-۰۲۱ **دفتر ثبت نام:** ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

مدت زمان اجرا(روز)	۶۰۰	تاریخ چاپ نوبت اول	۹۹/۹/۱۸	شماره مجوز	۱۳۹۹.۵۱۸۲	کد فراخوان
تعداد مرحله	یک	تاریخ چاپ نوبت دوم	۹۹/۹/۱۹	مبلغ تضمین(ریال)	۱۰/۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۹۹۰۹۳۱۶۴۰۰۰۰۳۰

روابط عمومی شرکت گاز استان کرمان